

**Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
w Publicznej Szkole Podstawowej im. J. A. Grabowskiego
w Nowym Dworze**

rok szkolny 2023/2024

Doradca zawodowy: Aldona Zdun-Ozimowska

Podstawy prawne:

1. Art. 47 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r., poz. 996, 1000, 1290 i 1669);
2. Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1675);
3. Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej... (Dz. U. z 2017 r., poz. 356);
4. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591);
5. Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1601).

Założenia:

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego jest zbiorem działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia, do efektywnego zaistnienia i poruszania się na rynku edukacyjnym, a w przyszłości na rynku pracy. System ten określa cele, zadania oraz formy i metody pracy zawodoznawczej w ramach rocznego harmonogramu działań.

Planowanie własnej drogi edukacyjno-zawodowej jest procesem długotrwałym. Już na poziomie szkoły podstawowej należy wdrażać uczniom poczucie odpowiedzialności za własną przyszłość, uczyć myślenia perspektywicznego i umiejętności planowania. Należy pamiętać, że potrzeby uczniów w zakresie poradnictwa zawodowego zmieniają się w zależności od wieku, w jakim znajdują się uczniowie oraz od stopnia wiedzy, jaką już posiadają. Podjęcie decyzji dotyczącej wyboru przyszłej szkoły ponadpodstawowej jest trudnym zadaniem spoczywającym na młodym człowieku. Szkoła, rodzice oraz różne instytucje mają za zadanie przygotować młodzież do aktywnego i w pełni świadomego wchodzenia w życie gospodarcze i społeczne. Istotne jest, aby dokonując wyboru, uczeń kierował się własnymi zdolnościami, pasjami, możliwościami, predyspozycjami, a nie niespełnionymi ambicjami rodziców czy wyborami rówieśników z klasy. Planowane zadania i treści przekazywane na lekcjach wychowawczych oraz w edukacjach przedmiotowych w klasach I – VI oraz w oddziałach przedszkolnych mają za zadanie rozbudzać ciekawość poznawczą dzieci oraz motywację do nauki, kształtować umiejętności do naturalnej w tym wieku aktywności dzieci, umożliwiać poznawanie interesujących dzieci zawodów, kształtować gotowość do wyborów edukacyjnych, np. drugiego języka, rodzaju zajęć technicznych. W klasach VII- VIII mają kształtować umiejętność podejmowania odważnych, samodzielnych decyzji, umiejętność uczenia się przez całe życie oraz umiejętność radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. Ponadto absolwent szkoły podstawowej musi znać system kształcenia, ofertę szkół ponadpodstawowych, ukierunkowanych na wybór języków obcych, świat zawodów, a także strukturę rynku pracy.

Cel główny programu:

Celem orientacji zawodowej w oddziałach przedszkolnych i w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania, przy wsparciu doradczym, decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz przekazanie informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Treści programowe:

1. Poznanie siebie/ Poznanie własnych zasobów.
2. Świat zawodów i rynek pracy.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Adresaci programu:

Prezentowany program przeznaczony jest do realizacji w szkole podstawowej.

Działania związane z doradztwem zawodowym są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów klas I – VIII i oddziałów przedszkolnych
- rodziców (działania informacyjne i wspierające),
- nauczycieli.

Koordinator i osoby odpowiedzialne:

Organizacją WSDZ zajmuje się dyrektor szkoły we współpracy z zespołem do spraw doradztwa zawodowego, którego koordynatorem jest doradca zawodowy – p. Aldona Zdun-Ozimowska.

Realizatorami programu są: doradca zawodowy, wychowawcy oraz nauczyciele przedmiotów, pedagodzy, psycholog i bibliotekarze.

Metody i formy pracy doradczej:

Działania zawarte w programie realizowane będą w ramach:

1. zajęć edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, lekcji przedmiotowych, lekcji wychowawczych oraz zajęć bibliotecznych i świetlicowych;
2. lekcji dla klas VII-VIII realizowanych w wymiarze 10 godzin w drugim półroczu;
3. pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
4. spotkań z zaproszonymi gośćmi– przedstawicielami różnych zawodów;
5. działań zawodoznawczych realizowanych na dodatkowych spotkaniach prowadzonych przez specjalistów: doradców zawodowych pracujących w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Urzędzie Pracy, itp.;
6. spotkań z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych.

Metody najczęściej stosowane:

Metoda warsztatowa, prezentacje, projekty edukacyjne, metody aktywizujące, wywiad, dyskusja, pogadanki, drama, scenki sytuacyjne, metody plastyczne, audiowizualne, filmy edukacyjne, praca indywidualna i grupowa itp.

Formy realizacji programu:

Dla uczniów:

- spotkania z przedstawicielami zawodów,
- udział w przedsięwzięciach lokalnych: targi szkół, giełdy, lekcje pokazowe w szkołach (jeśli będą takie propozycje),
- autodiagnoza preferencji edukacyjnych i zawodowych,
- indywidualna praca z uczniami potrzebującymi wsparcia w dokonaniu wyboru dalszego kształcenia,
- konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów,
- przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych.

Dla rodziców:

- włączenie rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów do działań informacyjnych szkoły,
- indywidualne poradnictwo dla rodziców, w tym uczniów niepełnosprawnych,
- gromadzenie i udostępnienie aktualnych materiałów dotyczących informacji edukacyjno-zawodowych.

Warsztaty zawodoznawcze, na których uczniowie:

- poznają swoje mocne i słabe strony, zainteresowania, zdolności, predyspozycje, czynniki, jakie należy brać pod uwagę przy wyborze przyszłego zawodu i szkoły,
- poznają kwalifikację zawodów,
- poznają zadania i czynności wykonywane w danym zawodzie oraz wymagania kwalifikacyjne i zdrowotne,
- wypełnią kwestionariusz zainteresowań zawodowych, test skłonności zawodowych, kwestionariusz preferencji zawodowych,
- poznają zasady prowadzenia rekrutacji do szkół, kierunki, terminy składania dokumentów.

Zadania przy realizacji programu:

- 1) Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych przez szkolnego doradcę zawodowego.
- 2) Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na temat ofert szkół.
- 3) Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.
- 4) Prowadzenie grupowych zajęć, warsztatów aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej.
- 5) Kierowanie w sprawach trudnych do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy.
- 6) Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami.
- 7) Współpraca z instytucjami wspierającymi centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, itp. (w formie stacjonarnej lub zdalnej).
- 8) Organizowanie spotkań z doradcami zawodowymi.
- 9) Pomoc uczniom w podejmowaniu decyzji dotyczącej wyboru szkoły.

Przewidywane efekty działań:

Uczniowie:

- umieją pracować w grupie oraz kształtować relacje społeczne;
- znają swoje możliwości pomocne w wyborze ścieżki zawodowej;
- wiedzą, jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty;
- posiadają informacje o zawodach z najbliższego otoczenia;
- świadomie planują swoją przyszłości edukacyjną i zawodową.

Wychowawcy i specjaliści:

- znają potrzeby i zasoby uczniów;
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów;
- znają strukturę szkolnictwa
- w różnych sytuacjach dydaktycznych prezentują informacje dotyczące preorientacji zawodowej;
- udostępniają informację zawodową uczniom oraz rodzicom.

Rodzice:

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”;
- znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu;
- znają strukturę szkolnictwa;
- kształtują określone postawy i zachowania związane z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.

Ewaluacja:

Obserwacje, rozmowy z rodzicami, rozmowy z uczniami, analiza efektów pracy, analiza dokumentacji, ankiety.

WSDZ W PSP NOWY DWÓR

Harmonogram działań w roku szkolnym 2023/2024

Lp.	Zadania	Odpowiedzialni	Adresaci	Termin
1.	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnienie znaczenia pracy w życiu człowieka; - zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów, jakie człowiek może wykonywać; - uruchomienie kreatywności uczniów na temat swojej przyszłości; - zapoznanie uczniów ze znaczeniem własnych zainteresowań i predyspozycji w wyborze właściwego zawodu; - poszukiwanie przez uczniów odpowiedzi na pytanie: jakie są moje możliwości, zdolności, umiejętności 	n-le wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego	Oddziały przedszkolne i wczesnoszkolne	Na bieżąco cały rok szkolny
2.	<ul style="list-style-type: none"> - odkrywanie i rozwijanie świadomości zawodowej uczniów, planowanie drogi edukacyjno-zawodowej na każdym etapie edukacji; - podnoszenie świadomości uczniów w braniu odpowiedzialności za indywidualny rozwój osobisty; - motywowanie uczniów do podejmowania dyskusji i refleksji nad wyborem przyszłej szkoły i zawodu; - rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania; - wdrażanie uczniów do samopoznania wewnętrznego potencjału; - kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron; - rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie; - wyrabianie szacunku dla samego siebie; - poznanie możliwych form zatrudnienia; - poznanie lokalnego rynku pracy; - poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego; - poznanie struktury i warunków przyjęć do szkół ponadpodstawowych; - pogłębienie wiedzy na temat różnorodności zawodów; - pogłębienie wiedzy uczniów na temat możliwości, zdolności, umiejętności, cech osobowości oraz indywidualnych ograniczeń (stan zdrowia); - kreowanie proaktywnych postaw ucznia we współczesnym świecie. 	nauczyciele przedmiotowi	Kl. IV, V, VI, VII, VIII	Na bieżąco cały rok szkolny
3.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie konkursów i akcji wspierających rozwijanie i prezentowanie własnych zainteresowań i talentów; - przygotowywanie uczniów do konkursów. 	opiekunowie imprez, wszyscy n-le	Kl. „0”-VIII	Wg harmonogramu

WSDZ W SP DOMANIEWICE

4.	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć z orientacji zawodowej i planowania własnej przyszłości; - zapoznanie ze strukturą systemu kształcenia; - kierowanie uczniów do doradcy zawodowego na konsultacje; - spotkania z rodzicami klas ósmych, celem informacji o przebiegu rekrutacji do szkół ponadpodstawowych (podczas zebrania rodziców); 	wychowawcy	Kl. VII, VIII	wych. kl. Wg potrzeb
5.	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie idei przedsiębiorczości; - udział w akcjach charytatywnych; - zbiórki: kasztanów, baterii, nakrętek; - promowanie idei wolontariatu - rozwijanie idei samorządności – działalność Samorządu Uczniowskiego 	wychowawcy, opiekunowie organizacji opiekunowie klubu opiekunowie SU	Kl. IV, V, VI, VII, VIII	Wg planów wych. kl.; organiz. szkol., SU
6.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów; - umożliwienie prezentacji szkół ponadpodstawowych; 	doradca zawod., wychowawcy, dyrektor, wicedyrektor	Kl. VIII	Wg programu
7.	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja zajęć z doradztwa zawodowego; 	dyrektor, doradca zawodowy	Kl. VII, VIII	Wg planu 10h w II półroczu
8.	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie WSDZ; - koordynowanie i monitorowanie realizacji WSDZ; - aktualizowanie informacji związanych z doradztwem zawodowym; - sprawozdanie z realizacji WSDZ; - planowanie i organizowanie warsztatów dotyczących planowania kariery, prowadzonych przez podmioty zewnętrzne; - przekazanie rodzicom informacji na temat rekrutacji; - współpraca z poradniami, instytucjami i innymi podmiotami. 	koordynator doradztwa, dyrektor		wrzesień Na bieżąco wg planu Czerwiec 2024 Zgodnie z ustaleniami Wg potrzeb
9.	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć w doradztwa zawodowego zgodnie z programem zajęć; - diagnozowanie potrzeb oraz możliwości uczniów; - wdrażanie do umiejętności planowania przyszłości i uczenia się przez całe życie; - zapoznawanie z rynkiem edukacyjnym i zawodowym; - indywidualne porady i konsultacje w zakresie rozpoznawania mocnych stron 	doradca zawodowy	VII, VIII Kl. IV, V, VI, VII, VIII uczniowie, rodzice	Wg planu Na bieżąco

WSDZ W PSP NOWY DWÓR

	oraz podejmowania decyzji edukacyjnych; - włączanie placówek, instytucji w proces doradztwa zawodowego		partnerzy n-le	
10.	- uzupełnianie i kontynuacja kąca informacji zawodowej; - aktualizacja gazetki ściiennej na korytarzu szkolnym dot. doradztwa zawodowego.	doradca zawodowy	Wszyscy	Cały rok
11.	- wymiana doświadczeń z doradcami zawodowymi; - doskonalenie zawodowe, udział w szkoleniach.	doradca zawodowy i wyznaczeni n-le		Wg potrzeb
12.	- prowadzenie zajęć rozwijających umiejętności emocjonalno-społeczne na temat technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem i autoprezentacji; - analizowanie dokumentacji uczniów: opinie PPP, orzeczenia o kształceniu specjalnym, opinie o stanie zdrowia mające kluczowe znaczenie przy wyborze zawodu; - kierowanie uczniów do specjalistycznych placówek; - udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej z zakresu doradztwa zawodowego.	pedagodzy, psycholog	uczniowie	Cały rok

W klasie VII i VIII realizowany jest program doradztwa zawodowego, opracowany przez p. Aldonę Zdun-Ozimowską, zatwierdzony przez dyrektora szkoły i włączony do Szkolnego Zestawu Programów Nauczania.

Program WSDZ w trakcie realizacji może być zmieniany, weryfikowany i aktualizowany w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły.